

US18001628

Potvrzení o doručení dokumentu

Organizace: Ústavní soud

ÚSTAVNÍ SOUD Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	22-03-2018 ¹
Vyřizuje:	141 krát Přílohy: 2 <i>[Signature]</i>

Základní údaje

Číslo podání: ÚS CKDP 0000348/18

Odesílatel Nejvyšší správní soud

Věc: Vol 12/2018 - vyjádření k pl. ÚS 13/18

Doručeno: 22. 3. 2018 14:00:42

K Rukám:

ID zprávy: DZ-1003

Do vlastních rukou: Ne

Email/DS: wwjaa4f

Spisová značka:

SP. Zn. Odesílatele: Vol 12/2018-30

Seznam validací

Výsledek	Soubor	Subjekt certifikátu	Vystavitel
Podpis datové zprávy je platný		SERIALNUMBER=S91490, CN=Informační systém datových schránek - produkční prostředí, O=Ministerstvo vnitra České republiky [IČ 00007064], OID.2.5.4.97=NTRCZ-00007064, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 2, O="Česká pošta, s.p. [IČ 47114983]", C=CZ
Příloha je validní - podpis dokumentu je platný	0012-0Vol-1800030-20180321123936-prevedeno.pdf	T=referentka - úsek výkonu soudnictví, SERIALNUMBER=P203619, G=Pavčina, SN=Jánová, CN=Pavčina Jánová, OU=354, OU=Nejvyšší správní soud, O=Nejvyšší správní soud [IČ 75003716], OID.2.5.4.97=NTRCZ-75003716, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 2, O="Česká pošta, s.p. [IČ 47114983]", C=CZ
Příloha je validní	contentMessage.zfo		

Předchází

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Moravské nám. 6, 657 40 Brno, tel: 542 532 311, ID datové schránky: wwjaa4f
 fax: 542 532 361, e-mail: podatelna@nssoud.cz

kontaktní osoba: Bc. Anela Omerović, DiS., telefon: 542 532 379

Ústavní soud
 Joštova 8
 660 83 Brno

ke sp. zn. Pl/ÚS 13/18

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	22-03-2018 ¹
____krát Přílohy:____	
Vyřizuje:	

Stěžovatel: **Tomáš Pecina,**
 bytem Slezská 1668/56, Praha 2
 zastoupen JUDr. Petrem Kočím, Ph.D.,
 advokátem se sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1

Účastník řízení: **Nejvyšší správní soud,**
 se sídlem Moravské nám. 6, Brno

Vyjádření účastníka řízení k ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2018, č. j. Vol 12/2018 - 17, a zaslání soudního spisu

Ústavní stížností napadá stěžovatel v záhlaví označené usnesení Nejvyššího správního soudu, kterým byl odmítnut podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako předčasný jeho návrh na určení neplatnosti volby prezidenta republiky podaný dne 30. 1. 2018 ve 23:11 hod.

V ústavní stížnosti poukazuje na podle jeho názoru chybný výklad § 40 odst. 1 s. ř. s., který nemůže být odůvodněna ani specifiky volebního soudnictví.

Účastník řízení zastává názor, že jeho postup byl v souladu se zákonem, a právě s ohledem na specifika volebního soudnictví je třeba na něm trvat. Ústavní soud již v nálezu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, k pojmu lhůty jako právní skutečnosti konstatoval, že „[s]myslem právního institutu lhůty je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích (což hraje zejména důležitou roli z hlediska dokazování v případech sporů), urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů. Tyto důvody vedly k zavedení lhůt již před tisíci lety.“ Lhůta stanovená zákonem pro učinění určitého úkonu tedy není sama o sobě protiústavní. Zpravidla slouží k časovému omezení právní nejistoty a jde tedy

Předchází

zejména o jejich konec, ale obdobné závěry je možné vztáhnout i na jejich počátek, pokud pro to jsou rozumné důvody.

Je pravdou, že pokud jde o běžné žaloby, ve správním soudnictví, je obecně správními soudy volen vůči navrhovatelům odlišný postup. Například již v usnesení ze dne 12. 10. 2004, čj. 2 As 27/2004 - 78, č. 450/2005 Sb. NSS, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu shledal, že pokud je napadeno dosud nepravomocné rozhodnutí správního orgánu z důvodu vady v doručování, jde o odstranitelnou vadu řízení, řešitelnou tím, že soud uloží správnímu orgánu správní rozhodnutí řádně doručit, a následně pokračuje v řízení. Vada v doručování není důvodem odmítnutí žaloby pro předčasnost. Soud však k tomuto závěru dospěl právě ve spojení s vadou doručování, neboť nebylo rozumného důvodu nevyčkat na řádné doručení, a tím existující vadu návrhu neodstranit. Jednalo se tedy o výjimku z pravidla o předčasnosti žaloby. Tím spíše lze samozřejmě tento závěr vztáhnout na situaci popisovanou stěžovatelem, tedy podání žaloby v den, kdy je mu rozhodnutí správního orgánu doručeno. Pokud nemá být žaloba pro předčasnost odmítnuta u ještě nedoručeného rozhodnutí, tím spíše nemá být odmítnuta tehdy, kdy již doručeno bylo.

Odlíšný přístup k posuzování předčasnosti je však ve volebních věcech odůvodněn, jak již bylo uvedeno v napadeném usnesení. Soud má velmi krátké lhůty pro rozhodnutí (20 dnů podle § 90 odst. 3 s. ř. s. nebo v případě volby prezidenta republiky dokonce jen 15 dnů podle § 90 odst. 5 s. ř. s.), které se počítají ode dne podání návrhu. Návrh lze podat až po řádném vyhlášení výsledku voleb Státní volební komisí ve Sbírce zákonů, neboť do této doby jsou veškeré informace o výsledku voleb pouze neoficiálními zprávami. Pokud by soud připustil, aby bylo možné podávat předčasné návrhy s tím, že by vyčkával na zveřejnění výsledků voleb a teprve poté by je začal projednávat, pak by mu nicméně již plynula lhůta pro rozhodnutí, která by mohla v extrémním případě uplynout i dříve, než by byl výsledek voleb vyhlášen, nebo sice až poté, ale docházelo by k dalšímu zkrácení již tak velmi krátké lhůty. V případě volby prezidenta republiky může být navíc výsledkem přezkumu uložení povinnosti volebnímu orgánu upravit zápis o výsledku volby prezidenta republiky a ten vyhlásit (§ 90 odst. 5 věta poslední s. ř. s.). Návrh v takovém případě může směřovat jen proti něčemu, co již reálně existuje, a nikoliv proti něčemu, co možná teprve vznikne.

V případě stěžovatele se může přístup soudu jevit na první pohled jako formalistický, neboť je zřejmé, že v okamžiku podání jeho návrhu již výsledek volby prezidenta republiky vyhlášen byl. Nicméně by připuštění takového návrhu vedlo k tomu, že by soud reálně neměl u stěžovatele lhůtu pro rozhodnutí ani 15 dnů, ale pouze 14 dnů. Ve volebních věcech jsou návrhy vyřizovány s nejvyšší předností a velmi často ještě týž den, kdy napadnou, jsou bezvadné návrhy zasílány k vyjádření odpůrcům, jejichž okruh je však dán až v okamžiku vyhlášení výsledků voleb (viz § 90 odst. 2 a § 90 odst. 5 s. ř. s.). V den vyhlášení voleb tak soud ještě příslušné kroky činit nemůže, neboť Sbírka zákonů je rozeslána až v jeho průběhu. Navíc by soud musel složitě zkoumat, zda již v okamžik podání návrhu bylo nebo nebylo uveřejněno sdělení Státní volební komise, což bude často nezjistitelné. Není racionální, aby se v průběhu jednoho dne zkoumalo, zda již lhůta započala běžet nebo ještě ne. Ačkoliv situace stěžovatele sporná nebyla, jak bude určena tato hranice v jiných případech? Lhůty jsou proto zpravidla stanoveny právě podle dnů, ačkoliv se to může zdát být někdy nespravedlivé. Jaký je rozdíl mezi tím, jestli je například žaloba nebo odvolání u soudu podáno hodinu před půlnocí posledního dne lhůty nebo až první hodinu dne následujícího, kdy již lhůta uplynula? Pokud by se začalo takto ke lhůtám přistupovat, vedlo by to fakticky ke stanovování nových lhůt, které by stanovovaly přiměřenost překročení původní lhůty a i ty by mohly být dále považovány za příliš formalistické při jejich krátkém překročení. Stejně tak u volebních věcí by bylo možné postupně posouvat možnost podat návrh čím dále tím dále do minulosti, neboť fakticky se výsledek voleb voliči

zpravidla dozví již v poslední den voleb ve večerních hodinách. Mohlo by se tak jevit formalistické vyčkávat až na jejich oficiálně vyhlášený výsledek. Reálně by se tak stále zkracovala lhůta soudu pro rozhodnutí a narůstala nejistota týkající se možnosti výsledek voleb napadnout.

Nelze také přehlédnout, že ve věcech žaloby proti správnímu rozhodnutí, se věc týká zpravidla značně omezeného okruhu osob, a přístup soudu proto může být poněkud vstřícnější. Oproti tomu v případě volební stížnosti jde o zpochybnění získaného mandátu a tím pádem i vůle mnoha dalších voličů (v případě celostátních voleb v řádech milionů).

Je proto zcela na místě přidržet se ve volebních věcech doslovného textu § 40 odst. 1 s. ř. s., podle něhož lhůta pro podání návrhů počne běžet až den následující poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek, tedy vyhlášení voleb ve Sbírce zákonů. Ostatně výslovná výjimka z tohoto pravidla je stanovena ve větě poslední § 40 odst. 1 pro lhůty určené podle hodin. V takových případech tedy lhůta počne běžet bezprostředně po rozhodující skutečnosti.

Jak vyplývá již z napadeného usnesení, není ve volebních věcech tento přístup nový, ale jedná se o setrvalou judikaturu, i pokud jde o jiné druhy voleb (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2004, čj. Vol 5/2004 - 8, ze dne 8. 6. 2006, čj. Vol 3/2006 - 4, nověji pak například z 26. 10. 2010, čj. Vol 62/2010 - 4, ze dne 31. 10. 2013, čj. Vol 116/2013 - 9 nebo ze dne 19. 10. 2016, čj. Vol 1/2016 - 6).

K týmž závěrům, které jsou popsány v napadeném usnesení, dochází i odborná literatura (viz Potěšil. L. Šimíček V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014. str. 368 a 370).

Navíc nelze přehlédnout, že v případě stěžovatele nejde o reálnou ochranu jeho práv, neboť textově zcela shodný návrh podal dne 31. 1. 2018 v 0:02 hod, tedy v již započaté lhůtě pro jeho podání. Tento návrh byl soudem věcně projednán a bylo o něm rozhodnuto usnesením ze dne 15. 2. 2018, čj. Vol 17/2018 - 46

Závěr

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že svou rozhodovací činnost uplatnil v mezích a způsobem, které stanoví soudní řád správní, a při dodržení ústavních principů zakotvených v Ústavě České republiky i Listině základních práv a svobod. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud navrhuje, aby Ústavní soud ústavní stížnost jako zjevně neopodstatněnou odmítl, případně, nebude-li akceptován tento návrh, aby rozhodl nálezem tak, že se ústavní stížnost v celém rozsahu zamítá.

V Brně dne 21. března 2018

Tomáš Langášek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pavλίna Jánová